

Po szkoleniu, które odbyło się we wrześniu przyznano pierwsze certyfikaty uprawniające do superwizji EuroPsy. Tym samym system w swojej podstawowej wersji (bez certyfikatów specjalistycznych) stał się kompletny- już nie tylko doświadczony psycholog w trybie nominacji, ale też absolwent zainteresowany uzyskaniem i potwierdzeniem samodzielności zawodowej ma gdzie się zwrócić. Ważniejsza jednak od samego faktu uruchomienia tej procedury jest możliwość przetestowania efektywności „supervised practice” w zdobywaniu kompetencji pozwalających połączyć wiedzę ze studiów z wymaganiami pracy. System jest bardzo podobny do zakładanego w naszej Ustawie, toteż warto zdobyć wiedzę o jego praktycznym działaniu.

Od zawsze postulatem Towarzystwa było uzależnienie prawa do wykonywania zawodu nie tylko od ukończenia studiów, ale także od odbycia po dyplomie stażu pod opieką doświadczonego specjalisty. System EuroPsy idzie o krok dalej- stażysta po odbyciu rocznej praktyki jest oceniany przez swojego superwizora i od jego decyzji zależy przyznanie certyfikatu.

Staż poświęcony jest nabywaniu kompetencji (ich model zaczerpnięto z prac Roe i Barthama). 20 podstawowych kompetencji psychologicznych podzielono na grupy obejmujące określanie celu, diagnozę, planowanie, interwencję, ewaluację swoich działań (to najciekawszy element, wdrażający w praktykę opartą na dowodach) i komunikację. Oprócz tego przekazywane są umiejętności często obce absolwentom studiów- dotyczące kierowanie własnym rozwojem i karierą zawodową na rynku pracy. Model Roe i Barthama uwzględnia specjalizację w różnych obszarach psychologii (nie każda umiejętność jest potrzebna terapii w tym samym stopniu co psychologowi biznesu i vice versa). Superwizor pracuje ze stażystą na podstawie kontraktu, i jego zadaniem jest doprowadzenie do sytuacji w której młody psycholog bez nadzoru może wykonywać większość swoich obowiązków. Istnieją również ramy formalne- staż powinien trwać 12 miesięcy, o ile stażysta pracuje w wymiarze co najmniej $\frac{3}{4}$ etatu, i obejmuje 50 godzin superwizji (indywidualnie lub w małych grupach, dopuszczalne są wideokonferencje).

System ten, jak każda działalność człowieka, nie jest całkowicie odporny na sytuacje trudne i wątpliwe. Gdyby miał stać się obowiązującym modelem uzyskiwania prawa do wykonywania zawodu należałoby przemyśleć zabezpieczenia, które sprawią że dostęp do niego nie będzie ograniczany przez niesprawiedliwe decyzje superwizorów, i nie będzie stawiał potężnej bariery finansowej. Superwizja będzie w większości sytuacji zapewne płatna, chociaż w wielu krajach Europy opieka nad adeptami jest traktowana jako honorowy obowiązek zwieńczający karierę zawodową. Brak sensownego zatrudnienia może dodatkowo nasilić już dziś obecne zjawisko płacenia za możliwość odbycia stażu. A przecież zapewne zaistnieją pozafinansowe bariery, niektóre uzasadnione merytorycznie (mam wrażenie że nie każdy kto ukończył psychologię ma predyspozycje do opanowania warsztatu pracy psychologa), a niektóre zapewne osobiste lub środowiskowe.

Nasz przyszły Samorząd Zawodowy będzie już jednak bogatszy o doświadczenia i narzędzia wypracowane w ramach EuroPsy. Dzięki temu tworzenie systemu profesjonalizacji zawodu psychologa ma szansę być bardziej skuteczne, bo „oparte na dowodach empirycznych”.